

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ

Г-ЖА Е. SHARPSTON

представено на 22 декември 2008 година¹

1. Настоящото преюдициално запитване от Conseil d'État (Франция) се отнася до достъпа до информация за мястото на извършване на редица опити на открито с генетично модифицирани организми (наричани по-нататък „ГМО“), за която органите считат, че може да представлява опасност за обществения ред, ако бъде съобщена.

3. Кметът не отговаря на това искане. Ето защо г-н Azelvandre сезира Комисията за достъп до административни документи. Комисията дава положително становище относно съобщаването на обявлението и на първата страница от съпровождащата кореспонденция на областната управа, но се произнася против предоставянето на копие от формуляра за засаждане и от картата на мястото на извършване на опитите на открито с довода, че това щяло да накърни тайната на личния живот и сигурността на въпросните селскостопански производители. Комисията обявява за недопустимо искането за съобщаване на информационните формуляри относно освобождаванията през 2004 г.

Фактически контекст

2. През април 2004 г. г-н Azelvandre иска от кмета на община Sausheim да го уведомява за обявлението, за формуляра за засаждане² и съпровождащата кореспонденция на областната управа относно всеки опит с ГМО на открито, осъществен на територията на община Sausheim. Той иска също да му бъде изпратен информационният формуляр за всеки нов опит на открито, осъществен през 2004 г. на територията на посочената община.

4. Кметът надлежно предоставя обявлението относно петте опита на открито, които вече са осъществени на територията на община Sausheim, както и съпровождащата кореспонденция на областната управа във връзка с два от тях. Тогава г-н Azelvandre подава жалба пред Tribunal administratif de Strasbourg (Административен съд, Страсбург), който отменя мълчаливия отказ на кмета по искането за предоставяне на кореспонденцията на областната управа относно другите три опита на открито и формулярите за засаждане относно петте опита (с изключение на поименните данни) и разпорежда на кмета да представи тези документи.

1 — Език на оригиналния текст: английски.

2 — На френски език „fiche d'implantation“.

5. Община Sausheim подава жалба срещу решението на посочения съд пред Conseil d'État. Същият поставя на Съда следните преюдициални въпроси:

достъп на обществеността до информация в областта на околната среда⁴, или на общ принцип на общностното право?“

„1. „Мястото, където освобождаването на генетично модифицираните организми ще се осъществи“, което не може съгласно член 19 от Директива 90/220/ЕИО на Съвета от 23 април 1990 година относно съзнателното въвеждане на генетично модифицирани организми в околната среда³ да остане поверително, трябва ли да се разбира като кадастралния парцел или като по-широка географска територия, отговаряща или на общината, на територията на която съзнателното освобождаване се осъществява, или на още по-широка територия (кантон, департамент)?

Предварителни бележки

Приложима правна уредба

6. Г-н Azelvandre подава молбата си през април 2004 г. По това време Директива 90/220 е заменена от Директива 2001/18/ЕО⁵, а Директива 2003/4 все още не е заменила предходната, а именно Директива 90/313/ЕИО на Съвета⁶.

2. В случай че мястото трябва да се разбира като означаващо кадастралния парцел, може ли резерва, основана на опазване на обществения ред или на други защитени от закона тайни, да бъде противопоставена на съобщаването на кадастралните данни за мястото на освобождаването въз основа на член 95 [ЕО] или на Директива 2003/4/ЕО от 28 януари 2003 година относно правото на

7. Следователно предлагам на Съда, когато отговаря на поставените от Conseil d'État въпроси, да основе отговорите си на

4 — ОВ L 41, стр. 26; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 9, стр. 200.

5 — Директива на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 година относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕИО на Съвета (ОВ L 106, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 7, стр. 75).

6 — Директива от 7 юни 1990 година за свободния достъп до информация за околната среда (ОВ L 158, стр. 56).

3 — ОВ L 117, стр. 15.

Директива 2001/18⁷ и Директива 90/313⁸. Както ще стане ясно по-нататък, тъй като в по-голямата си част относимите разпоредби на предишните и на новите директиви не се различават, становищата, които ще изразя тук, се прилагат *mutatis mutandis* към директиви 90/220 и 2003/4.

Правна уредба

Разпоредбите на Договора за ЕО

Вид освобождаване

10. Член 95, параграф 4 ЕО гласи:

8. Както от формулировката на акта за преюдициално запитване, така и от преписката по националното производство е видно, че въпросните освобождавания са опити на открито, които попадат в обхвата на част Б от Директива 2001/18.

9. Нещо повече, запитващата юрисдикция е съобщила на Съда идентификационните номера на тези опити. Както личи от докладите за тях⁹, опитите се отнасят за царевица, която е „висше растение“ по смисъла на приложение III към Директива 2001/18, доколкото принадлежи към таксонната група *Spermatophytæ* (семенни растения). Следователно информацията, изисквана от нотифициращото лице в хода на разрешителната процедура, е тази, посочена в приложение III Б към същата директива.

„Ако след приемането от Съвета или от Комисията на дадена мярка за хармонизиране, една държава членка счете за необходимо да запази националните си разпоредби на основание значими нужди, посочени в член 30 или отнасящи се до защитата на околната или работната среда, тя уведомява Комисията за тях и посочва основанията за тяхното запазване.“

11. Сред съображенията, изброени в член 30 ЕО, присъстват тези за обществената сигурност, за закрилата на живота и здравето на хората и растенията и за закрилата на индустриалната и търговската собственост.

7 — Вместо Директива 90/220.

8 — Вместо Директива 2003/4.

9 — Достъпни на уебсайта: http://www.ogm.gouv.fr/experimentations/evaluation_scientifique/cgb/avis_rapports/rapport_activite_1998/rapport_activite_1998.pdf.

Директива 2001/18

високо ниво на безопасност за човешкото здраве и околната среда.“

12. Директива 2001/18 урежда освобождаването на ГМО в околната среда¹⁰. Тя определя процедурата, която трябва да се следва, когато дадено лице желае да осъществи съзнателно освобождаване на ГМО в околната среда.

15. Това описание обхваща опитите с ГМО на открито.

13. Член 1 от Директива 2001/18 посочва, че тя има за цел „да сближи законите, подзаконовите актове и административните разпоредби на държавите членки и да защити човешкото здраве и околната среда, когато [...] се осъществява съзнателно освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда [...]“.

14. Член 2, параграф 3 от същата директива определя „съзнателното освобождаване“ като:

„[...] всяко съзнателно въвеждане в околната среда на ГМО или комбинация от ГМО, за които не се използват специфични мерки за ограничаване на контакта им с околната среда и за осигуряване на

16. Директива 2001/18 включва четири части и редица приложения. Част А от директивата определя задълженията, наложени на държавите членки, когато те разрешават съзнателното освобождаване на ГМО в околната среда. Части Б и В от директивата съдържат подробни разпоредби за разрешителната процедура, приложима при съзнателното освобождаване на ГМО за всяка друга цел, различна от тяхното пускане на пазара (част Б) и за пускането на пазара на ГМО като продукти или като съставка на продукт (част В). Част Г съдържа редица заключителни разпоредби, които както тези от посочената част А, имат общо приложение. Приложенията дават конкретни подробности относно налаганите задължения в основните части на посочената директива.

17. Член 4 от част А от Директива 2001/18 предвижда общата разрешителна процедура, която всички нотифициращи лица

¹⁰ — Директива 2001/18 отменя Директива 90/220, считано от 17 октомври 2002 г.

трябва да следват. По-специално той гласи:

„1. [...] ГМО могат да бъдат съзнателно освобождавани в околната среда и пускани на пазара единствено съгласно част Б или част В съответно.

[...]

2. Преди представяне на нотификация в съответствие с част Б или част В всяко лице извършва оценка на риска за околната среда. Информацията, необходима за извършването на оценката на риска за околната среда, е посочена в приложение III. [...].

[...]

4. Държавите членки определят компетентния орган или органи, отговорни за спазването на изискванията на настоящата директива. Компетентният орган разглежда нотификациите по части Б и В за съответствие с изискванията на настоящата директива и за това, дали предвидената в параграф 2 оценка е подходяща.

[...]“

18. Част Б от Директива 2001/18 определя стандартната разрешителна процедура за нотифициращите лица, които желаят да осъществяват (между другото) опити с ГМО на открито. Процедурата е подробно уредена в член 6 от директивата. Относителните разпоредби от този член са формулирани, както следва:

„1. Без да се засяга член 5 [който се отнася за лекарствата за хора и техните съставки], преди предприемане на съзнателно освобождаване на ГМО или на комбинация от ГМО всяко лице трябва да предостави нотификация на компетентния орган на държавата членка, на чиято територия ще се извърши освобождаването.

2. Нотификацията, упомената в параграф 1, включва:

а) техническо досие, предоставящо информацията, посочена в приложение III, необходима за извършването на оценката на риска за околната среда от съзнателното освобождаване на ГМО или на комбинация от ГМО [...]

[...]

8. Нотифициращото лице може да приеме освобождаване само след като е получил писменото съгласие на компетентния орган и в съответствие с условията, посочени в това съгласие.

2. Нотифициращото лице може да посочи информацията в представената нотификация по силата на настоящата директива, чието разкриване може да увреди неговото конкурентно положение и съответно която следва да бъде разглеждана като поверителна. В такива случаи трябва да се даде проверима обосновка.

[...]“

19. Част Г от Директива 2001/18 съдържа две разпоредби — член 25 и член 31, параграф 3, които налагат на националните органи задължения по отношение на информацията, получена в хода на разрешителната процедура.

3. След консултация с нотифициращото лице компетентният орган решава коя информация ще се съхранява като поверителна и информира нотифициращото лице за своите решения.

20. Член 25 от Директива 2001/18 се отнася до поверителността на предоставената на компетентните органи информация в рамките на предвидената в част Б от директивата процедура. Той гласи:

4. Следната информация, предоставена съгласно член[...] 6 [...], не може да се разглежда като поверителна в никакъв случай:

„1. Комисията и компетентните органи няма да разкриват на трети страни поверителна информация, която е нотифицирана или разменена по силата на настоящата директива, и защитават правата на интелектуална собственост, свързани с получените данни.

— [...] място на освобождаването [...]“¹¹

11 — Тази разпоредба съответства на член 19 от Директива 90/220, върху който е основан първият въпрос, поставен на Съда от Conseil d'État. Релевантните разпоредби на този член по същество не са претърпели промяна.

21. Член 31, параграф 3 от Директива 2001/18 налага на държавите членки задължение за обявяване. Той гласи:

нотификацията, отнасяща се до освобождаване на генетично модифицирани висши растения.

„Без да се засяга параграф 2 и буква А, точка 7 от приложение IV^[12]:

- а) държавите членки създават публични регистри, в които се вписва мястото на освобождаване на ГМО съгласно част Б“.

23. Раздел Д от приложение III Б към Директива 2001/18 посочва информацията относно мястото на освобождаване, която компетентните национални органи трябва да изискат. По-специално параграф 1 от посочения раздел Д уточнява, че нотифициращото лице трябва да съобщи „[м]естоположение[то] и размер[а] на мястото/местата на освобождаване“¹³.

Директива 90/313

22. От приложенията към Директива 2001/18 единствено приложение III има отношение към настоящото преюдициално запитване. В приложението е уточнена информацията, която трябва да бъде нотифицирана на националните органи в хода на разрешителната процедура. То е разделено на две части. Част А от приложението посочва информацията, която трябва да се предостави, когато нотификацията се отнася за ГМО, различни от висши растения. Част Б от същото приложение посочва информацията, която трябва да се съдържа в

24. Към съответния момент Директива 90/313 е уреждала достъпа до информация за околната среда, притежавана от държавните органи на дадена държава членка¹⁴.

12 — И двете разпоредби се отнасят до нотификациите, посочени в част В от същата директива.

13 — За сметка на това разпоредба III, Б, точка 1 от приложение III А към Директива 2001/18, която изброява информацията за мястото, която трябва да се представи при заявление във връзка с ГМО, различни от висши растения, използва формулировката: „географско местоположение и посочване на картовите данни на мястото/местата [на предвидено освобождаване]“. Тази формулировка е използвана и в Директива 90/220.

14 — Тя е заменена с Директива 2003/4, считано от 14 февруари 2005 г.

25. Член 1 от тази директива посочва, че целта ѝ е „да осигури свободен достъп и свободно разпространяване на информация за околната среда, притежавана от държавните власти, както и да определи основните условия, при които такава информация трябва да се предоставя“.

околната среда. Той е формулиран както следва:

26. Член 2, буква а) от същата директива определя приложното ѝ поле. Той гласи:

„1. С изключение на случаите, предвидени в настоящия член, държавите членки гарантират към държавните власти да има изискване да предоставят съществуващата информация за околната среда на всяко физическо или юридическо лице по негова молба и без да е необходимо да доказва интерес.

„За целите на настоящата Директива:

[...]

а) „информация за околната среда“ означава всяка информация [...] за състоянието на водата, въздуха, почвата, фауната, флората, земята или естествени обекти и за действия [...] или мерки, които имат или може да имат вредно влияние върху тях, както и за действия или мерки, предназначени да ги опазят, включително и административните мерки и програми за управление на околната среда“. [неофициален превод]

2. Държавите членки могат да предвидят отказ на искане за предоставяне на информация, когато то засяга:

[...]

27. Член 3 от Директива 90/313 определя рамките, в които държавите членки трябва да предоставят достъп до информация за

— обществената сигурност,

[...]

околната среда във връзка с такова освобождаване.

— материал, разкриването на който увеличава вероятността да бъде засегната околната среда, за която се отнася.

По първия въпрос

[...]“ [неофициален превод]

Производство

28. Писмени становища представят община Sausheim и френското, гръцкото, нидерландското и полското правителство, както и Комисията, а устните им становища са изслушани в съдебното заседание от 14 октомври 2008 г.

Анализ

29. Поставените въпроси имат за цел да се изясни по какъв начин директивите, уреждащи освобождаването на ГМО в околната среда, си взаимодействат с тези, които предвиждат достъп до информация за

30. Директива 2001/18 не е директива относно достъпа до информация. Основната ѝ цел е да предложи единна правна рамка, в съответствие с която държавите членки могат да разрешат освобождаванията на ГМО в околната среда. Тя определя критериите за оценяване във всеки конкретен случай на потенциалните рискове, които могат да възникнат. Мерките, предвидени от посочената директива, имат за цел да осигурят безопасното (и ефикасно) развитие на промишлените продукти, използващи ГМО¹⁵.

31. За целта Директива 2001/18 задължава всяко лице, което има намерение да извърши освобождаване, да предостави информация на компетентните органи на държавата членка, в която следва да бъде осъществено предлаганото освобождаване. Целта на информацията е да позволи на тези органи да извършат ефективна оценка на риска, преди да вземат решение дали да разрешат на нотифициращото лице да предизвика контакт между неговите ГМО и околната среда.

¹⁵ — Вж. съображение 7 от Директива 2001/18.

32. След като органите разполагат с необходимата информация, за да могат при познаване на случая да преценят дали да разрешат освобождаването, и след като вземат това решение, Директива 2001/18 им налага редица второстепенни задължения относно по-нататъшното използване на предоставената от нотифициращото лице информация.

33. Едно от тези задължения се отнася до информирането на обществеността¹⁶. Задължението за информиране на обществеността обаче е по-скоро акцесорно, а не самостоятелно задължение.

34. Сега нека разгледаме по-внимателно структурата и съдържанието на Директива 2001/18.

35. Съгласно член 6 от посочената директива лицата, които искат да осъществят освобождаване на ГМО в околната среда, са длъжни да предоставят на компетентните национални органи нотификация и да представят информационно досие, за да може тези органи при познаване на случая да преценят дали да разрешат освобождаването.

16 — Съображенията от Конвенцията от Орхус за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда (2161 UNTS 447) илюстрират ясно принципа, че прозрачността е препоръчителна, макар обществеността в по-голямата си част да не се състои от учени.

36. Член 6 от Директива 2001/18 препраща към приложение III от нея. В това приложение е предвидено каква информация трябва да представи нотифициращото лице. Тя включва, освен всичко друго, и информацията относно мястото на освобождаване.

37. В дадения случай релевантен е текстът на приложение III Б към директивата¹⁷.

38. В точка 1 от раздел Д от приложение III Б се посочва, че нотифициращите лица трябва да уведомяват компетентните органи за „[м]естоположение[то] и размер[а] на мястото/местата на освобождаване“.

39. Докато приложение III А към Директива 2001/18 (което се прилага за ГМО, различни от висши растения) уточнява, че нотифициращото лице трябва да уведомява компетентните органи за „географското местоположение и картовите данни“ на предлаганите места на освобождаване, определението по приложение III Б като че ли не е така конкретно.

40. Струва ми се, че обяснението се открива в предназначението на досието за нотификация. Нотифициращото лице е длъжно да предостави на компетентните органи информацията, от която те имат

17 — Вж. точки 8 и 9 от настоящото заключение.

нужда, за да извършат оценка на екологичния риск, преди да разрешат освобождаването¹⁸.

41. Конкретното равнище на детайлност, от което тези органи имат нужда, ще е различно във всеки отделен случай¹⁹. В някои случаи вероятно би могло достатъчно добре да се оцени екологичният риск, ако се съобщят кантонът или общината, където освобождаването трябва да се осъществи. В други случаи, за да е достатъчна информацията, ще са необходими точните картови данни²⁰.

42. След като компетентните национални органи получат необходимата информация за оценяване на екологичния риск и евентуално разрешат освобождаването, Директива 2001/18 съдържа допълнителни разпоредби, уреждащи по-нататъшното използване на тази информация²¹.

18 — Вж. член 4, параграф 2 от Директива 2001/18.

19 — Съображения 18 и 19 от Директива 2001/18 отразяват необходимостта от различен подход в зависимост от всеки конкретен случай.

20 — Нидерландското правителство основателно отбелязва, че степента на точност, с която може да бъде определено дадено място, не се свежда задължително до назоваването на термина, с който се обозначава съответната зона. Един „парцел“ може да бъде малък или доста голям. Терминологията е различна в отделните държави-членки. Тези обстоятелства потвърждават, че посоченото приложение III Б трябва да се разглежда като предписващо степен на конкретност при посочването на мястото, която зависи от необходимостта за оценката на екологичния риск.

21 — Две от тези разпоредби, членове 9 и 24 от Директива 2001/18, се прилагат, доколкото в член 25 от същата не е предвидено друго. Следователно тези разпоредби са без значение за настоящото преюдициално запитване.

43. Член 25 от Директива 2001/18 изброява редица съображения, на които нотифициращото лице може да се позове, за да поиска от националните органи да не разкриват предоставената от него в хода на разрешителната процедура информация, която е посочена в член 6 от директивата и подробно уредена в приложение III към нея.

44. Посоченият член 25, параграф 4 определя границите на това право на защита. По-специално тази разпоредба посочва, че „мястото на освобождаване“ *в никакъв случай* не може да бъде скрито от обществеността.

45. Според мен понятието „място на освобождаване“, съдържащо се в посочения член 25, представлява описателна формулировка, която трябва да се разбира като препращане към информацията за мястото, изисквана от националните органи, за да оценят екологичния риск за всеки конкретен случай в хода на разрешителната процедура.

46. Тъй като член 25 от Директива 2001/18 има общо приложение, логично е член 25, параграф 4 от същата директива да използва родовото понятие „място на освобождаване“, за да обхване едновременно случаите, когато за оценката на

екологичния риск е достатъчна по-малка степен на точност при определянето на мястото, и случаите, в които трябва да бъдат посочени географското местоположение и картовите данни на мястото²².

47. Не мога да приема следователно, че понятието „място на освобождаване“ оставя на държавите членки свобода на преценка, която им позволява да намерят справедливо равновесие между обществената сигурност и правото на обществеността на достъп до информация²³.

48. Член 25, параграф 4 от Директива 2001/18 трябва да се тълкува в смисъл, че съгласно приложение III към същата директива държавата членка е длъжна да съобщи цялата притежавана информация за мястото. По-общо казано, задължението, което Директива 2001/18 налага на компетентните национални органи, се състои в оповестяване на информацията, която са получили с оглед оценка на екологичния риск и разрешаване на освобождаването (отклонение от това правило се допуска единствено въз основа на специфичните съображения за поверителност, посочени в член 25, параграф 1).

22 — По принцип в текста на посочения член 25, параграф 4 от Директива 2001/18 на различните езици системно се употребява родово понятие. Вж. например текстовете на испански, немски, френски и нидерландски език, в които става дума за местоположението или мястото на освобождаване, а не за конкретно определената зона.

23 — Поради това отхвърлям твърдението на френското правителство, според което самият факт, че повечето държави членки са избрали да съобщават само по-обширния географски район, в който се осъществява освобождаването, показва, че законодателат е искал член 25, параграф 4 от Директива 2001/18 да се тълкува като предоставящ право на преценка.

49. Тълкуването, което предлагам, има две последици. Първо, националните органи не могат да бъдат задължени да съобщават информация, която не притежават²⁴. Второ, ако тези органи получат информация (макар и в хода на разрешителната процедура), която не е необходима за оценяване на екологичния риск, тази информация не попада в обхвата на приложното поле на посоченото приложение III и следователно съгласно Директива 2001/18 те не са длъжни да я съобщават на лицето, което търси информация²⁵.

50. Член 25 от Директива 2001/18 не може да бъде тълкуван в смисъл, че действа като филтър, що се отнася до съобщаването на информация за мястото на освобождаване. По-скоро ми се струва, че този член 25 трябва да се възприема по следния начин. Член 25, параграф 1 от Директива 2001/18 налага на Комисията и на компетентните органи на държавите членки две задължения, а именно задължение да не разкриват на трети страни никаква „поверителна информация, която е нотифицирана или разменена по силата на настоящата директива“, както и задължение да защитават правата на интелектуална собственост, свързани с получените данни. Параграфи 2 и 3 от посочения член 25 определят процедурата, посредством която трябва да бъде определено съдържанието на данните, които следва да бъдат защитени. От това произтича, че

24 — Информацията, която те трябва да притежават, се определя от задължението на държавата членка да изпълнява ефикасно задълженията си, свързани с оценката на екологичния риск.

25 — Те могат обаче да бъдат задължени да я съобщават в съответствие с Директива 90/313; вж. точка 58 и сл. от настоящото заключение.

когато прилагат тази процедура, компетентните органи упражняват правото си на преценка²⁶. Правото на преценка предполага упражняване на определена оперативна самостоятелност.

51. Обратно, член 25, параграф 4 от Директива 2001/18 изрично посочва каква информация *не може* да остане поверителна. Тук упражняването на оперативна самостоятелност или на право на преценка е изключено. Следователно посочената директива не дава на националните органи правото да филтрират изброената в посочения член 25, параграф 4 информация, както и да решават кои части (например) от планове за надзор на ГМО и от планове за действие в извънредни ситуации не трябва да бъдат разкривани. Напротив, изрично е посочено, че тази информация „в никакъв случай“ не може да остане поверителна. Според мен когато в рамките на процедурата по нотификация и с оглед оценката на екологичния риск са получили информация, попадаща в категорията по член 25, параграф 4, компетентните органи не разполагат с оперативна самостоятелност по отношение на начина, по който тази информация трябва да бъде обработена. Тя не може да остане поверителна.

52. Формулировката на член 31, параграф 3, буква а) от Директива 2001/18 също потвърждава идеята, че информацията в частност за мястото на освобождаване не може в никакъв случай да остане поверителна. Тази разпоредба

изисква държавите членки да „създават публични регистри, в които се вписва мястото на освобождаване на ГМО съгласно част Б“²⁷. Явно това условие не би могло да се изпълни, ако към информацията за мястото на освобождаване може да се приложи изискването за поверителност по член 25, параграф 1 от същата директива.

53. От това заключавам, че съгласно директиви 90/220 и 2001/18 компетентните органи на държавите членки са длъжни да направят обществено достояние информацията за мястото на освобождаване със същата степен на подробност, каквато е необходима за оценката на екологичния риск в рамките на разрешителната процедура.

По втория въпрос

54. За разлика от Директива 2001/18 (която се отнася преди всичко до разрешителните процедури за безопасно освобождаване на ГМО) конкретната цел на Директива 90/313, както посочва заглавието ѝ, е да позволи на обществеността да получи достъп до притежаваната от националните органи информация за околната

26 — Вж. формулировката „решава коя информация ще се съхранява като поверителна“ в посочения член 25, параграф 3.

27 — Понятието „място на освобождаване“ в член 31 от Директива 2001/18 следва да се тълкува — в съответствие с принципите, приложени при тълкуването на същото понятие в член 25, параграф 4 от директивата — като отнасящо се до мястото, което по силата на приложение III към същата директива нотифициращото лице е длъжно да съобщава на компетентните национални органи.

среда. Системата на Директива 90/313 улеснява достъпа до информация, но същевременно предвижда редица изключения, които при някои обстоятелства позволяват на държавите членки да откажат разкриването на тази информация.

55. Тези директиви имат за цел да дадат достъп до информация, която при други обстоятелства *не би била* разкривана. Целта им не е да предоставят допълнително основание за ограничаване на достъпа на обществеността до информация, която, при други обстоятелства *би била* разкривана²⁸.

56. Държава членка не може да се позовава на разпоредбите от директиви 90/313 и 2003/4, за да откаже достъп до информация, която би следвало да бъде обществено достояние в съответствие с разпоредбите на директиви 2001/18 и 90/220.

57. Следователно отхвърлям довода, изтъкнат от община Sausheim и от френското, гръцкото и полското правителство, че член 25 от Директива 2001/18 предвижда някои съображения за ограничаване на съобщаването на информация (интелектуална собственост, конкуренция, икономически интереси на нотифициращото лице), докато член 3 от Директива

90/313 посочва други съображения (между другото, обществената сигурност). Този довод не отразява нито структурата на Директива 2001/18, нито начина, по който тя си взаимодейства с директивите относно достъпа до информация за околната среда²⁹.

58. Когато органите на дадена държава членка разполагат с повече информация, отколкото са длъжни да съобщават по силата на Директива 2001/18, релевантна е Директива 90/313³⁰. Искане за достъп до тази информация може да бъде подадено на основание на националните разпоредби, които транспонират Директива 90/313.

59. Държава членка може обаче да се позовава на посочените в член 3, параграф 2 от Директива 90/313 съображения, за да обоснове отказа си да съобщи информация за мястото на освобождаване,

29 — Вж. освен това точки 55—58 от заключението ми по дело Heinrich (C-345/06, висящо пред Съда), в което изразявам сходно становище относно структурната връзка между член 254 ЕО и Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 година относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, стр. 43; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 3, стр. 76).

30 — Нека предположим например, че за целите на оценката на екологичния риск не е необходимо да са известни географските координати на предвидените опити на открито, но че във всеки случай нотифициращото лице е съобщило тези координати в хода на представянето на информация съгласно приложение III Б към Директива 2001/18.

28 — Вж. първо, второ, пето и девето съображение от Директива 90/313.

при условие че са изпълнени останалите изисквания по този член. Ограничението по съображения за обществена сигурност (едно от съображенията в посочения член 3, параграф 2) се отнася според мен до обстоятелства, при които разкриването на точното място на дадено освобождаване би довело до неговото неправомерно унищожаване.

60. Наясно съм, че при някои обстоятелства предложеното от мен тълкуване не оставя на съответните държави членки друг избор, освен да разкриват точното място на освобождаване. В съдебното заседание френското и нидерландското правителство напомнят на Съда, че подробното съобщаване на мястото може да доведе до унищожаване на насажденията. Ако подобни действия добият популярност, това би могло да забави развитието на ГМО. Те изтъкват, че предприети след събитието мерки, например наказателни санкции за унищожаването на насаждения, не винаги са ефикасни спрямо активистите еколози.

61. Когато се предоставя достъп до информация, това може да означава, че се допуска по-висок риск от намаляване на сигурността. Общностният законодател е и остава свободен да променя баланса между насърчаването на отглеждането на ГМО култури и увеличаването на достъпа на обществеността до информация за околната среда, ако практиката подсказва, че настоящият баланс поставя непреодолими проблеми.

62. Освен това член 95 ЕО³¹ позволява на държава членка, която е изправена пред особено сериозен проблем за обществения ред, да запази националните мерки, които поставят по-строги ограничения за достъпа на обществеността до подробна информация относно освобождаването на ГМО в околната среда. Ако дадена държава членка трябва да упражни това право на избор и системно да съобщава място, определено с по-малка степен на точност, то всяка по-подробна информация, която тя използва, попада в приложното поле на Директива 90/313. Тогава е възможно държавата членка да откаже разкриване на информация в съответствие с предвиденото в тези директиви изключение по съображения за обществена сигурност.

63. Всяка държава членка, която по този начин иска да запази националните мерки, трябва обаче да следва предписаната от член 95 ЕО задължителна процедура. Френското правителство не е използвало тази възможност³².

64. И накрая, не знам нито един общ принцип на общностното право, на който компетентните национални органи биха могли да се позоват, за да обосноват отказа да съобщят въпросната информация. Нито една от страните, които са представили становища, не е посочила и още по-малко не се е позовавала на подобен принцип в хода на производството.

31 — Правно основание на Директива 2001/18. Директива 90/220 се е основавала на член 100 А от Договора за ЕО (понастоящем след изменение член 95 ЕО).

32 — Установявам всъщност, че неотдавна френският законодател е приел Закон № 2008-595 от 25 юни 2008 г. (JORF от 26 юни 2008 г., стр. 10218), който задължава националните органи да разкриват точното място на освобождаване на ГМО.

Заключение

65. Следователно предлагам Съдът да отговори на поставените от Conseil d'État два въпроса по следния начин:

1. „Мястото“, където ще бъде извършено освобождаването на генетично модифицирани организми, което не може да остане поверително съгласно член 25 от Директива 2001/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 март 2001 година относно съзнателното освобождаване на генетично модифицирани организми в околната среда и за отмяна на Директива 90/220/ЕИО на Съвета, съответства на посочената зона в нотификацията, изпратена на компетентните органи на държавата членка в рамките на процедурата, предвидена в член 6 от тази директива.
2. Държавите членки не могат да се позовават на изключенията по съображения за опазване на обществената сигурност, предвидени от Директива 90/313/ЕИО на Съвета от 7 юни 1990 година за свободния достъп до информация за околната среда, за да откажат съобщаването на информация относно мястото, чието разкриване е задължително по силата на Директива 2001/18.